

RICHTLIJNCODE: B024

TITEL RICHTLIJN

Vrijlaten giften

HUIDIGE TEKST

Uitkeringen wegens geleden materiële- en immateriële schade (artikel 31 lid 2 onder m WWB)

Uitkeringen wegens geleden immateriële schade worden niet tot de in aanmerking te nemen middelen gerekend, voor zover dit, gelet op de aard en hoogte van de uitkering, uit een oogpunt van bijstandsverlening verantwoord is. Afhankelijk van de aard en de hoogte van het smartengeld moet van geval tot geval worden bepaald of het smartengeld wordt vrijgelaten en tot welk bedrag.

Aard van de immateriële schadevergoeding

Ten eerste is de 'aard' van de vergoeding van belang. De gemeente dient zich er goed van te vergewissen hoe de schadevergoeding die de belanghebbende ontvangt, is opgebouwd. Het feit dat de verstrekker de uitkering heeft aangemerkt als 'smartengeld' betekent niet dat dit oordeel voetstoots moet worden aangenomen. De gemeente moet zelf beoordelen of de uitkering smartengeld betreft of dat de uitkering - deels - een loondervend karakter heeft. Ook de schadevergoeding na een ongeval is vaak bedoeld voor het verlies van inkomen/loon en dient dus aangewend te worden voor de voorziening in het bestaan.

Hoogte van de immateriële schadevergoeding

Ten tweede is de 'hoogte' van de vergoeding een belangrijk criterium. Bij zeer aanzienlijke uitkeringen kan de belanghebbende in een zodanige financiële positie komen te verkeren dat het onverkort buiten beschouwing laten van de vergoeding niet in overeenstemming is met het karakter van de bijstand. In voorkomende gevallen zal derhalve moeten worden vastgesteld welk bedrag niet in aanmerking wordt genomen. De wet biedt geen kant en klare oplossing. Van geval tot geval zal moeten worden bekeken welk bedrag in het kader van de WWB als extra vrijlating verantwoord is te achten. De CRvB heeft bij een smartengeld voor onterechte vrijheidsbeneming van € 34.033,52 een vrijlating van € 11.344,51 redelijk geacht.

Bij ministeriële regeling vrijgelaten uitkeringen en vergoedingen voor (im)materiële schade

Zie artikel 7 Regeling WWB. Het zou, zo heeft de wetgever vastgelegd, niet billijk zijn om een dergelijke uitkering, die niet dient ter compensatie van inkomensverlies maar van geleden leed, als vermogen in aanmerking te nemen.

Rente uit smartengeld (artikel 32 lid 1 onder a WWB)

De belanghebbende kan het (vrijgelaten) smartengeld naar eigen inzicht besteden. Indien de belanghebbende uit het smartengeld inkomsten verwerft, bijvoorbeeld rente of dividend, dan worden deze inkomsten echter gekort op de bijstandsuitkering.

Giften en andere vergoedingen dan genoemd in artikel 31 lid 2 onder l (artikel 31 lid 2 onder m WWB)

Giften en andere vergoedingen van instellingen of personen worden slechts als middelen in aanmerking genomen, als zij tot een zodanige verbetering van de leefomstandigheden leiden, dat het buiten beschouwing laten ervan, vanuit het oogpunt van bijstandsverlening, onaanvaardbaar zou zijn.

Individuele omstandigheden bepalen of hiervan sprake is:

1. van belang hierbij zijn de hoogte van de gift of vergoeding en,
2. het doel (bestemming), waarvoor de gift of vergoeding wordt gegeven of juist het ontbreken daarvan.

In elk geval wordt een periodieke gift van € 183,00 per maand en/of een eenmalige gift van € 2.196,00 (12 * € 183,00) aanvaardbaar geacht. Daarnaast bestaat de afstemmingsmogelijkheid als genoemd in artikel 18 lid 1 WWB. De bovenstaande bedragen zijn afgeleid van artikel 31 lid 2 onder o WWB (uitspraak CRvB d.d. 18-2-1997, JABW 1997- 66).

Onbelaste gratificaties

Het is aanvaardbaar om een onbelaste gratificatie bij de inkomstenverrekening buiten beschouwing te laten. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij de Wet op de Inkomstenbelasting 1964, zodat voor vrijlating van zo'n gratificatie aan de volgende voorwaarden moet zijn voldaan:

- op de gratificatie bestaat geen contractuele aanspraak (arbeidsovereenkomst / CAO);
- de gratificatie wordt verstrekt wegens een bijzondere aangelegenheid (te denken valt aan verjaardag, bruiloft, geboorte kind, jubileum of erkende feestdag).

Als stelregel kan worden gehanteerd, dat als de belastingdienst het als inkomen aanmerkt (belast), de gemeente dat ook doet. Als de belastingdienst het niet als inkomen beschouwt (onbelast), dan doet de gemeente dat ook niet.

(?, blz. 138-139 en blz. 163-164)

Deze richtlijn is gepubliceerd op 17 jun 2010.